

Pozdravni govor inž. Dragutina Jurka zamjenika predsjednika republičkog komiteta za poljoprivredu i šumarstvo SR Hrvatske

Ugodna mi je dužnost da u ime Komiteta za poljoprivredu i šumarstvo SR Hrvatske srdačno pozdravim sve učesnike ove proslave i da svim radnim ljudima slatkovodnog ribarstva naše zemlje uputim iskrene čestitke i najbolje želje povodom 100-godišnjice početka i kontinuiranog djelovanja na unapređenju i razvoju ove djelatnosti.

Istovremeno želim daljnji uspješan rad Poslovnoj zajednici slatkovodnog ribarstva Jugoslavije koja takođe danas obilježava jubilej — 25 godina svog osnivanja i djelovanja.

Želim u početku naglasiti da slatkovodno ribarstvo ima danas zaista čime da se ponosi. Svoju sadanju fizionomiju ono je ostvarilo prešavši dug i težak put.

Decenijama je trajala i nastavljala se požrtvovna aktivnost brojnih znanih i neznanih pregalaca — nemara našeg ribogojstva, od davnih dana osamdesetih godina XIX st. do 1945. godine, nakon čega u novim društveno-ekonomskim uslovima, organiziranom akcijom čitave naše zajednice, ribarstvo, upravo kao i čitava privreda, dobiva snažne podsticaje i uvjete za svoj brzi razvoj.

Već 1948. godine slatkovodno ribarstvo Jugoslavije, uspješno završava osnovnu obnovu i dostiže svoj predratni nivo proizvodnje iz 1939. godine.

Jugoslavenska poljoprivreda takođe ratom pogođena to ostvaruje tek 1957. godine.

Danas je naše ribarstvo već posve moderno organizirana proizvodnja. Ipak njen se značaj sigurno ne iscrpljuje toliko u dostignutom obimu od cca 30 mln kg šaranske i pastrvske proizvodnje koliko u tome da su upravo danas šire ostvarene sve materijalno-tehničke, organizacione i kadrovske pretpostavke koje mogućnost udvostručenja proizvodnje čine realnom već krajem ove decenije.

Ovo stoga, što se daljnji razvoj ribarstva mora danas ocjenjivati isključivo u kontekstu neophodno potrebnog bržeg rasta cjelokupne primarne poljoprivredne proizvodnje, u koju stručno i organizirano ulazi i proizvodnja ribe, kao važni artikali ishrane i izvoza.

U razdoblju koje je pred nama SR Hrvatska će i dalje nastojati zadržati ako ne i povećati svoje sadašnje visoko učešće od 50% u ukupnom slatkovodnom ribarstvu Jugoslavije.

Društvenim planom kao i društvenim dogovorom razvoja agroindustrijskog kompleksa naše Republike za razdoblje 1981—1985. utvrđene su mogućnosti i uvjeti za proizvodnju ribe do 29 000 tona kroz povećanje ribnjaka, rekonstrukcije i modernizacije postojećih ribnjačarskih površina uz intenzifikaciju proizvodnje.

Naravno taj cilj i dalje je aktuelan ali se rok njegova ostvarenja danas mora prolongirati.

Naime polazne pretpostavke iz 1979/80, a na kojima su se utvrđivale mogućnosti razvoja naše privrede, danas su već znatno izmijenjene, a to traži preispitivanje te realno utvrđivanje ciljeva i pravaca razvoja.

Za nas poljoprivrednike veoma je važna činjenica da je definitivna orijentacija društva u narednom razdoblju isključivo usmjerena na brzi razvoj izvozne privrede, proizvodnje hrane i energetike.

Konačno došlo je vrijeme kad se verbalna podrška poljoprivredi, od strane društvene zajednice zamjenjuje mjerama materijalne prirode.

Računamo dakle s odgovarajućim učešćem kako dobrovoljno tako i obavezno udruženih sredstava šire društvene reprodukcije u korist i za brzi razvoj cjelokupne primarne poljoprivredne proizvodnje, od žitarica i industrijskog bilja do mesa, mlijeka i ribe.

Ovakva orijentacija ima u SR Hrvatskoj već danas sasvim opipljive i nedvojbene materijalne dokaze.

Bez obzira na reviziju Društvenog plana SR Hrvatske kao i mnogih njegovih ciljeva, danas u drugoj

godini tekućeg srednjoročnog razdoblja u SR Hrvatskoj se usmjeravaju dodatna inicijalna sredstva Republike u visini od 350 mlrd st. dinara za brzi razvoj proizvodnje mesa i mlijeka. Ova se sredstva osiguravaju pod veoma povoljnim uvjetima i to kao učešće od 30—50% u predloženim projektima, za proizvodnju mesa, uključiv i ribu. Nažalost valja konstatirati, da je naše slatkovodno ribarstvo bilo malo zatečeno ovim mogućnostima i, objektivno govoreći, nije ni izbliza ostvarilo potrebno učešće u ovim dodatnim sredstvima.

Za ilustraciju navodim da su u raspoloživim inicijalnim sredstvima Republike proizvođači svinjskog mesa zahvatili 35,7% (124,9 mlrd st. dinara), proizvođači mlijeka i rasplodnih junica 15,9% (55,6 mlrd din), proizvođači govedeg mesa 21,2% (74,2 mlrd din), peradari 15,9% (56,6 mlrd din), morsko ribarstvo — ulov i nabava brodova 7% (24,5 mlrd din), dok je slatkovodno ribarstvo ponudilo tek nekoliko projekata pa je za sada zastupljeno samo sa 2,7% (9,4 mlrd din).

Dakle, ribarstvo u cjelini i morsko, a posebno slatkovodno zaostaju. Međutim zaostajanje se može nadoknaditi.

Naime nedavno smo predložili da se zakon o osiguranju sredstava kojima se potiče proizvodnja mesa i mlijeka, uključiv i ribu produži i za razdoblje 1983—1985. Sasvim je sigurno da će ovaj zakon već u studenom Izvršno vijeće usvojiti, a zatim ga dati u proceduru u Sabor zbog definitivnog usvajanja u prosincu mjesecu. Navedenim zakonom ponovno se osigurava najmanje 200 mlrd st. din dodatnih sredstava, a to je onda šansa i za ribarstvo.

Osim ovih sredstava računamo da će se početkom 1983. godine usvojiti i Zakon o osiguranju dodatnih sredstava cca 500 mlrd st. din, kojim će se poticati ostvarivanje ciljeva zemljišne politike, dakle programa usvojenog u Društvenom planu SR Hrvatske, a kojim će se nizom zahvata, od agro i hidrotehničkih melioracija do arondacija, komasacija i drugim mjerama, povećati postojeće sjetvene površine u Republici za 100—110 000 hektara.

Ostvarivanje ovog cilja je »conditio sine qua non« svakog daljnjeg napretka u razvoju poljoprivredne proizvodnje, a posebno uvjet za ostvarivanje predviđenog obima materijalne proizvodnje.

Nije potrebno ni spominjati, da se npr. izgradnja novih ribnjačarskih površina neizbježno uklapa u program uređenja zemljišnog teritorija od kojeg ne male površine isključivo odgovaraju upravo proizvodnji ribe.

S ovakvom dakle orijentacijom i uz pravovremeno pripremljene projekte daljnjeg razvoja i intenzifikacije slatkovodnog ribarstva, moguće je nadoknaditi zaostajanje i ubrzano se približiti ciljevima kojima težimo.